

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ КРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА
АКАДЕМІЯ**

Факультет агротехнологій та екології

Кафедра біотехнологій та хімії

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІОХІМІЯ

Освітньо-професійна програма Харчові технології
спеціальність 181 Харчові технології
галузь знань 18 Виробництво та технології
освітній ступінь Бакалавр

Розробник

Валентина Крикунова - доцент,
к.х.н, професор кафедри
біотехнологій та хімії

Гарант ОПІ

Ножечкіна – Єрошенко Галина –
професор кафедри харчових
технологій,
к.т.н, доцент

**Полтава
2020 р.**

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Біохімія обов'язкова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	 Кафедра біотехнології та хімії
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Валентина КРИКУНОВА, к.х.н., доцент <i>Контакти:</i> кафедра хімії (навчальний корпус № 1) <i>e-mail:</i> valentyna.krykunova@pdaa.edu.ua тел. +380668989576, сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/krykunova-valentyna-yuhymivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	спеціальність 181 Харчові технології
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з неорганічної, органічної, аналітичної, фізичної та колоїдної хімії, розуміння хімічної природи основних речовин, що входять до складу живих організмів та біохімічних процесів що в них відбуваються.
Мова викладання	державна

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців аграрного сектору теоретичного базису та наукового світогляду, що дасть можливість отримати здобувачам вищої освіти необхідний мінімум знань з біохімії, сприятиме засвоєнню профільюючих дисциплін, а у практичній роботі - розуміння різних біохімічних заходів, аспектів, спрямованих на підвищення продуктивності сільськогосподарської продукції.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування глибокого розуміння біохімічних процесів, основних законів біохімії, що висвітлюють властивості і біологічні функції та хімічний склад живих організмів, основні шляхи обміну речовин, обмін білків, вуглеводів, ліпідів в організмі тварин; - особливості хімічних перетворень білків, вуглеводів, ліпідів, мінеральних елементів, які відбуваються при зберіганні та використанні продуктів харчування; Студент повинен уміти: -грамотно і безпечно використовувати харчові продукти, які відповідають вимогам науки про харчування; - швидко виявляти та перешкоджати дії чинників, що сприяють псуванню сировини та матеріалів при переробці та зберіганні; - робити висновки, щодо безпечності харчового об'єкту, який досліджується. - досліджувати вплив різних факторів на денатурацію білків; виконувати якісний і кількісний аналіз вітамінів; механізми регуляції та взаємозв'язок біохімічних перетворень; вміння використовувати одержані знання і навички у сільськогосподарському виробництві.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення

фахові:

ФК1. Здатність впроваджувати у виробництво технології харчових продуктів на основі розуміння сутності перетворень основних компонентів продовольчої сировини впродовж технологічного процесу.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН 4. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

ПРН 18. Мати базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи.

ПРН 19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ до предмету Основні напрями та методи дослідження у біохімії. Основи фізичної та колоїдної хімії. Буферні розчини, значення їх в організмі тварин. Колоїдні системи, осмос, дифузія.

Тема 2. Амінокислоти та білки. Фізико-хімічні властивості амінокислот і білків. Будова біополімерів та їх класифікація.

Тема 3. Нуклеїнові кислоти ДНК і РНК. Будова нуклеотидів, їх структурна організація. Фізико-хімічні властивості НК.

Тема 4. Гормональна регуляція метаболізму в організмі тварин. Класифікація гормонів. Значення гормонів в організмі тварин.

Тема 5. Вітаміни як біологічно активні речовини, значення їх для росту та розвитку тваринного організму. Класифікація та особливості будови.

Тема 6. Ферменти як біокатализатори біохімічних процесів їх будова. Теорія клітинного дихання.

Тема 7. Обмін вуглеводів та особливості його метаболізму. Патологія обміну вуглеводів

Тема 8. Обмін білків. Механізми синтезу білків. Розпад білків. Патологія обміну.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 90 год.

Кількість кредитів - 3,0

Форма семестрового контролю – **залік**

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять та годинами навчання

Елементи характеристики	Денна форма навчання набір 2020
Рік навчання (курс)	1
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Лабораторні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60

Система нарахування балів

Накопичування балів з навчальної дисципліни	
види навчальної роботи	максимальна кількість балів
Ведення конспекту лекцій	16,0
Виконання лабораторних робіт та їх захист	32,0
Виконання завдань самостійної роботи	52,0
Залік	
Максимальна кількість балів	100,0

Система оцінювання навчальних досягнень студентів національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Сторінка курсу на платформі Moodle-

<https://moodle.pdaa.edu.ua/course/view.php?id=4021>

Інформаційні джерела

1. Вороніна Л.М., Десенко В.Ф. Біологічна хімія. Х. : Основа, 2000. 607с.
2. Гонський Я.І., Максимчук Т.П. Біохімія людини Тернопіль:Укрмедкнига, 2001. 735с.

3. Практикум з біологічної хімії / за ред.. проф. О.Я. Склярова. К.: Здоров'я, 2002. 298с.
4. Физиология и биохимия пищеварения животных и человека / В.К. Рыбальченко, Т.В. Береговая, М.Ю. Клевец и др. К.:Фитосоциоцентр, 2002. 366с.
5. Біологічна хімія, тести та ситуаційні задачі / за ред. проф. О.Я. Склярова. Л. : Світ, 2006. 640с.
6. Левченко В.І. Біохімія: Підручник. Біла церква 2002. 399 с
7. Кольман Я., Рём К.–Г. Наглядная биохимия: пер. с нем. М.: Мир, 2000. 469 с.
<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kolisnyk/0001056.djvu>
8. Губський Ю.І. Біологічна хімія. Київ ; Вінниця: Нова книга, 2007. 656с.
9. Біологічна хімія : підручник / Павлоцька Л.Ф., Дуденко Н.В., Левітін Є. Я. та ін. Суми : Університетська книга, 2011. 510с. ISBN 978-966-680-533-4.
10. Professional structural and functional model of the methodology for preparing future chemistry teachers for the use of cloud technologies in professional activities. *Periódico Tchê Química*. ISSN 2179-0302. (2020); vol.17 Número 34. 2020, P. 856-867.
Downloaded from www.periodico.tchequimica.com
<https://www.scopus.com/sourceid/21100197942>
11. Ферромагнитные микротрейсеры как индикаторы качества однородности комбикормов для живодноводства и птицеводства. / Н.Н. Барашков, П.В. Писаренко, В.Ю. Крикунова, Т.В.Сахно, О.А. Крикунов. *Зернові продукти і комбикорми*. 2016. Vol.63, N I.3. С.34-40.
DOI <https://doi.org/10.15673/gpmf.v63i3.219>
<https://journals.onaft.edu.ua/index.php/gpmf/article/view/219/217>
12. Barashkov N.,Sakhno T., Krykunova V., Irgibaeva I. Role of singlet oxygen in electrochemical disinfection of water contaminated with E.coli. *Ast Chemistru for Life 252ndAmerican Chemical Society National Meeting&Exposition* August 21–25. 2016 Philadelphia, PA *ENVR 680. Leaching behavior of the bor* , P. 680-685
13. Dryuchko O.G. D.O. Storozhenko, N.V. Bunyakina, V.Y. Krikunova, Y.V. Berezhna. Peculiarities of chemical interaction and phase formation in ree-containing systems nitrate precursors in the preparatory process formation of functional oxide materials. *Collection of scientific articles «Energy, energy saving and rational nature use»*. Kazimierz Pulaski University of Technology and Humanities in Radom, Radom, Poland, 2016. №1. P. 80 – 86. (ISSN 2409-658X),
https://elibrary.ru/download/elibrary_27682256_29575936.pdf
14. Основи біохімії та особливості обміну речовин : Навчальний посібник / за ред. Крикунова В. Ю. та інш. ПП.: Астроя, 2019. 285с.